

NÂZİM HİKMET 111 YAŞINDA!

“Sanatçıların Nâzım’ı,
Nâzım’ın Sanatı”

Özel Sergisi’nden Görüntüler
Ocak 2012

Fikret Mualla
Nâzım Hikmet Portresi, desen,
kâğıt üzerine çini mürekkebi, 30x30 cm

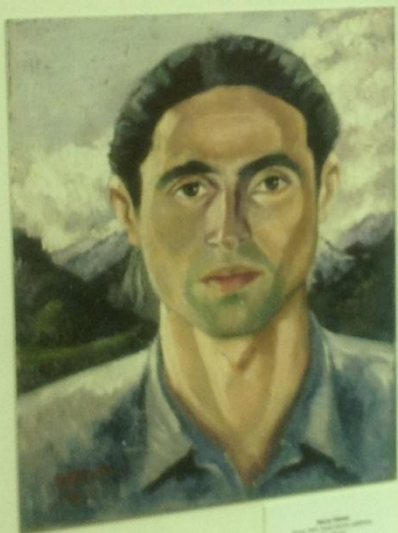
Mualla
Nâzım Hikmet Portresi, yağlı boya,
30x30 cm

Hart Kirk
Albert, bronz, kerles, 90 x 90 cm, 2008

Martin John Heidegger
Grand Man in the Forest, 1999, oil on canvas, 110 x 140 cm, 2009

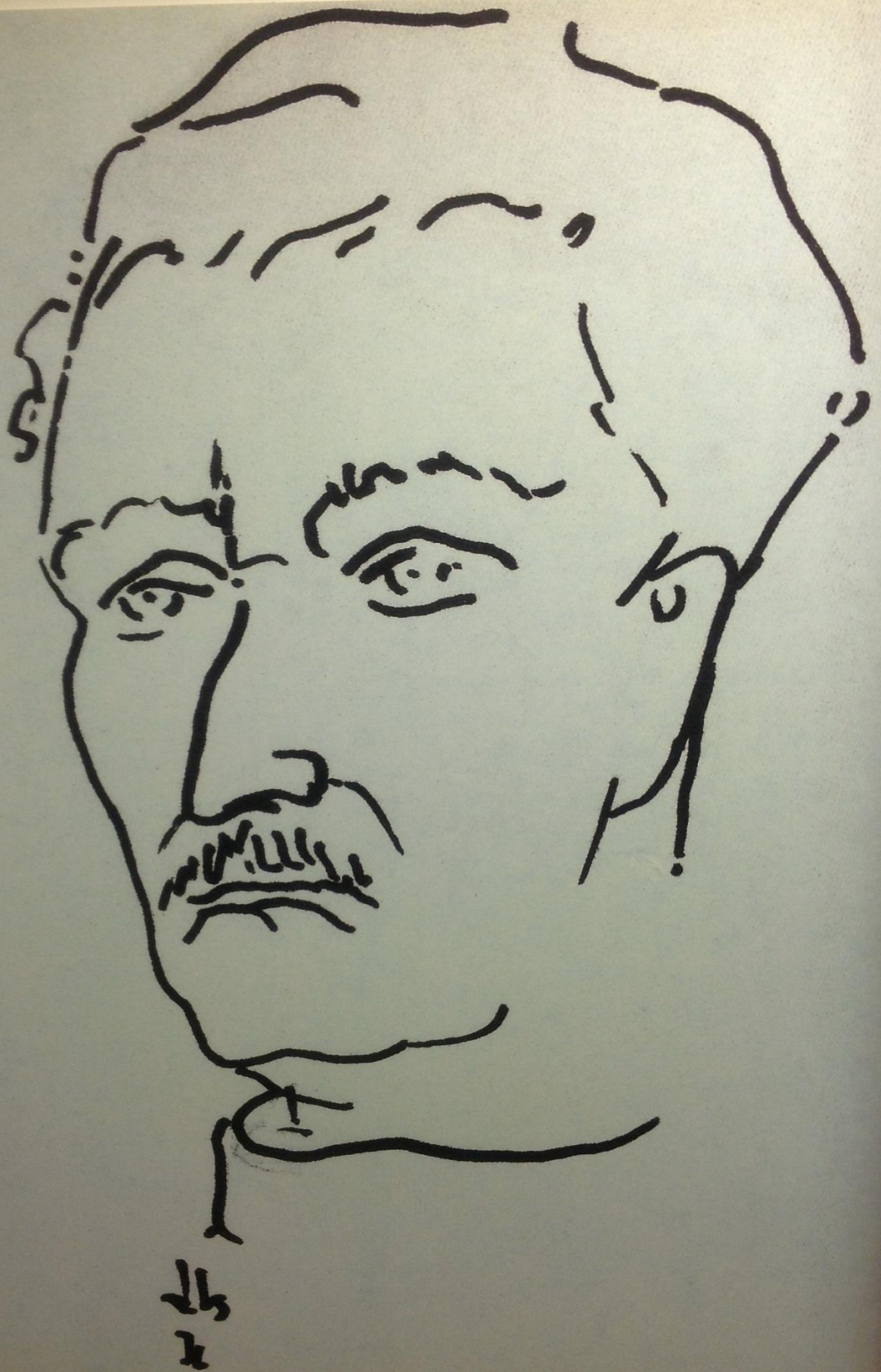
Mustafa Kemal Atatürk
1950. İYİLER SAKINI
1950. İYİLER SAKINI

Mustafa Kemal Atatürk
1950. İYİLER SAKINI
1950. İYİLER SAKINI

Mustafa Kemal Atatürk
1950. İYİLER SAKINI
1950. İYİLER SAKINI

TRIPTYCH
1965

FACE
1965

O gün salondaki şöminenin önüne Adnan Ağabeyin çizim tahtasını yerleştirerek kendine bir yer yapmış, biz de sırayla gidip karşısına oturmuştuk. Bayağı da benzeti-yordu.

Vedat Başar, her zaman olduğu gibi işin gırgırındaydı.

“Nâzım, sen aç kalmazsın,” diye takılıyor, bir panayırda tezgâh açsa günde kaç para kazanacağını hesaplıyordu.

O çizimlerin yok olup gittiğini sanıyordum.

Yıllar sonra bir gün Maslak'ta Adam Yayınları'nda otururken, Rasih Nuri İleri'nin üst katımızda, AnaBritannica'da çalışan oğlu Suphi Nuri İleri elinde onlardan ikisiyle geldi:

“Bunları babam bir sahafta bulup almış, size göstermek istedim...”

Vedat Başar ile Leman Teyzemin resimleriydi.

Çok şaşırmıştım... Nasıl olmuş da bir sahafın eline geçmişlerdi?

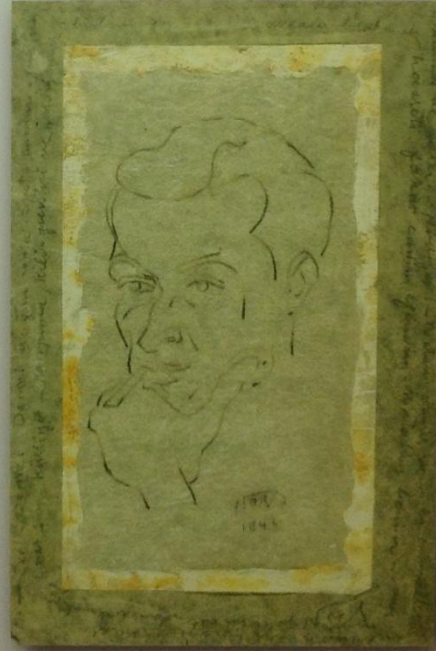
Vedat Başar, Fahamet Teyzemin, Fifi'nin kocası. Leman Teyze ise Fifi'nin çok sevdiği bir arkadaşı, ona da “teyze” derdim. Kadıköy'deki apartmandayken bizimle otururdu, Mithat Paşa köşküne de sık sık gelip gece yatısına kalırdı.

Öteki resimler kim bilir nerede, kimlerdeydi? Nenem, Fifi, annem, Selma Teyzem, Adnan Ağabey, ben, evde kim varsa, hepimiz sırayla oturmuştuk Nâzım'ın karşısına.

O günün dışında Nâzım'ı resim yaparken gördüğümü anımsamıyorum.

Nâzım Hikmet, Otoportre, kâğıt üzerine karakalem.
Üzerindeki yazı: Ey kadın 15 sene sonra ma'sakal bir hâle geleceğimizin resmidir.

Nâzım Hikmet, Orhan Kemal, Bursa, 1943,
şeffaf kâğıt üzerine mürekkep, 12,5 x 19 cm

NÂZIM'IN RESSAMLIĞI

Memet Fuat

Nâzım resim yapmaya annesine özenerek başlamış olmalı.

Celile Hanımın ressamlığı varlıklı bir kadının oyalanmak için seçtiği bir hobi değil, bir tutkuydu. Ressam olmak için evini barkını dağıtıp Paris'e gittiği söylenirdi.

Kadıköy'de oturduğumuz yıllarda, Nâzım, annem, ben, arada bir ona giderdik. Odaları yaptığı tablolarla doluydu. Evi tam anlamıyla bir ressamın eviydi.

Resimden başka bir şey düşünmediği açıktı.

Yalnız yaşıyordu, ama her zaman çok süslüydü.

Güzelliğe vurgun bir insan olarak anılırdı.

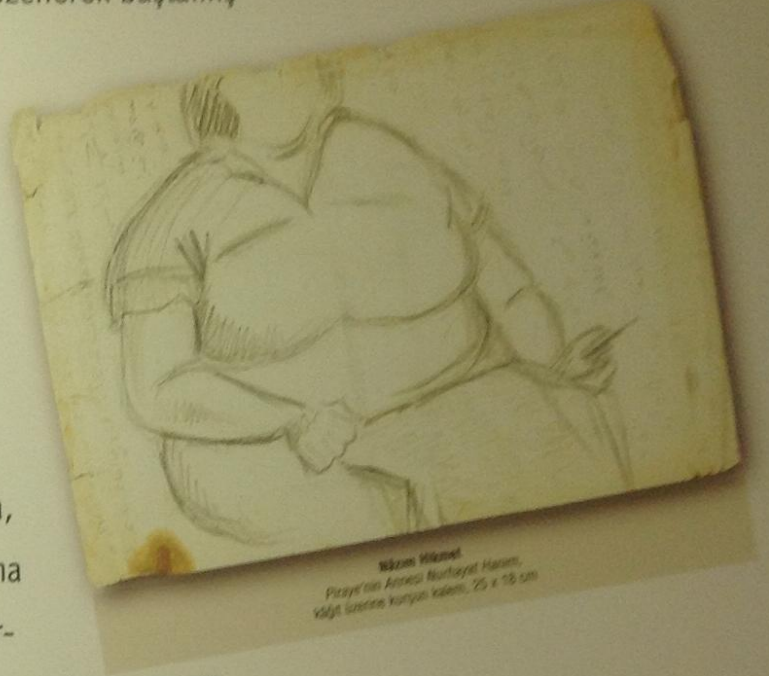
Yüzünü aşırı boyadığı için Nâzım kızar, söylenir, "Şimdi hepsini silmezsen, çıkıp gidiyorum," diye kapıya yönelirdi.

Celile Hanım boyalarını silmeye yanımdan ayrılınca, annem, "Nâzım, niye böyle yapıyorsun, o bir ressam, yüzünü de bir tablo gibi boyuyor, niye anlamıyorsun!" diye fısıldardı.

Ben de merakla bakırımdım iş nereye varacak diye...

Nâzım'ın resim yaptığını ilk Mithat Paşa köşkünde oturduğumuz yıllarda görmüştüm. Ama bunlar yağlıboya ya da pastel resimler değildi. Karakalemle mi, ya da yumuşak bir kurşunkalemle mi, bilmiyorum, evdeki herkesin yandan kafalarını çizmişti.

Hani eğlence yerlerinde ressamlar vardır,

Bir de işte kitap okurken kurşunkalemle kapaklara, kapak içlerine, kenar boşluklara çizimler yapardı. Genellikle gemi, yelkenli, çiçek, el, göz çizimleri, korkunç suratlar... Resim yapmaya düşkünlüğü İstanbul Tevkifhanesi'nde başlayıp Çankırı Cezaevi'nde tam anlamıyla patlak verdi. Yağlıboya, guvaş, pastel, karakalem... Cezaevinin içinden görünüm, mahkûmların, Piraye'nin, kendisinin portreleri...

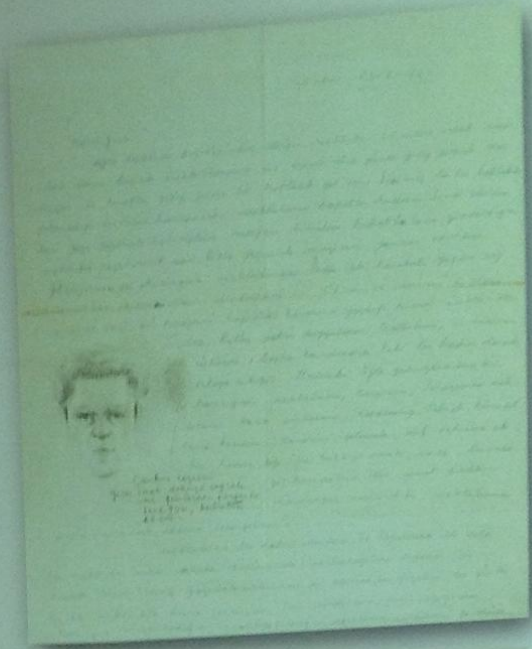
Sonra Bursa Cezaevi'nde de arada bir yoğunlaşarak sürdü.

Samınm bu onun için dinlendirici, oyalayıcı bir uğraştı.

"Bugünlerde kendimi bütünüyle resme verdim," deyip başka her şeyi bıraktığı olurdu. Balaban'ın yeteneğini sezip gereçlerini ona armağan ettikten sonra resim yapmadığı söylenir, ama açlık grevi sırasında Üsküdar Paşakapısı Cezaevi'nde kendisini görmeye gittiğim bir gün, bana akrabası olan Mehmet Ali Aybar'ı tanımaktan duyduğu mutluluğu aktarmış,

"Birlikte resim yapıyoruz, o benden daha iyi ressam," demişti.

Cezaevinden çıktıktan sonra, Türkiye'de ya da Sovyetler Birliği'nde resim yapıp yapmadığını bilmiyorum.

Nâzım Hikmet

Çankırı Cezaevi'nden Piraye'ye gönderilen
23.02.1940 tarihli mektubun birinci sayfası

Nâzım Hikmet,

23.02.1940 tarihli mektubun ikinci sayfası: Çankırı Cezaevi'nde
Nâzım Hikmet, Kemal Tahir, Hikmet Kıvılcımlı'nın yattıkları oda
kurşunkalem, 23 x 29,5 cm

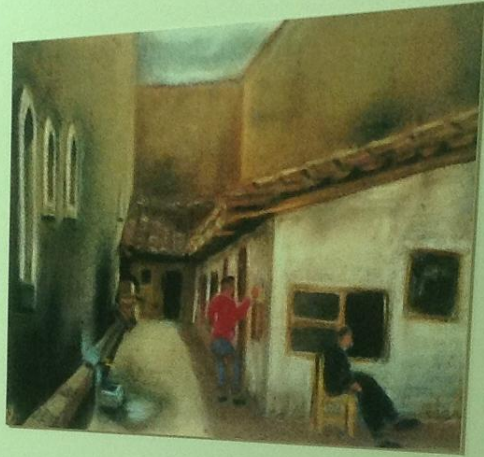
Nâzım Hikmet, Moskova'da çizdiği desenlerden.

Michelangelo
The Creation of Adam
1511
Tempera on wood, 26 x 31 cm

Michelangelo
Portrait of a Young Man
1534
Tempera on wood, 26 x 31 cm

Michelangelo
The Fall of Man
1511
Tempera on wood, 26 x 31 cm

Michelangelo
The Fall of Man
1511
Tempera on wood, 26 x 31 cm